

Collegium Artium et Politechnikum

I. Színháztudományi szekció:

Október 14. A barokk színház szcenikája (vetítéssel) Előadó: Belitska-Holz Hedvig, a Színháztudományi Intézet munkatársa.

II. Képzőművészeti szekció:

Október 21. Barokk templom, barokk kastély Előadó: Dr. Pogány Frigyes egyetemi tanár

Október 28. Caravaggi és az európai barokk festészet Előadó: Mojzer Miklós művészettörténész a Nemzeti Galéria osztályvezetője

November 11. Velasquez és kora Előadó: Dr. Nyerges Éva művészettörténész, a Képzőművészeti Múzeum munkatársa.

III. Zenetudományi szekció:

(Vezető: Dr. Nagy István, a Zeneművészeti Szakiskola tanára)

November 18. A barokk zene születése és első korszaka (Monteverdi, Schütz, Carissimi, Couperin, D. Scarlatti.)

November 25. Olasz mesterek és Bach idevágó művei (Vivaldi, Corelli)

December 2. A barokk opera és kamarazene (Lully, Rameau, Purcell, Händel, Telemann)

December 9. A ricercartól a fugáig (Frescobaldi és Bach)

December 16. A barokk muzsika beteljesülése (Bach és Händel ellenpontművészete)

A zenetudományi szekcióban a szimfonikus műveket hanglemellen, a dalokat, kórusműveket és hangszeres műveket élő előadásban mutatják be.

Közreműködnek: a Zeneművészeti Főiskola és Szakiskola mű-

vésztanárai és növendékei, a Bartók Béla Kórus, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola és a József Attila Tudományegyetem énekkara. Mindhárom szekció előadásai a fenti napokon este 8 órakor kezdődnek a TTK Béke tantermében.

IV. Collegium Politechnikum:

Mi újság a természettudományban?

Október 27. Hogyan születik a gyógyszer? Előadó: Dr. Minker Emil tanszékvezető egyetemi tanár

November 10. Mi újság a számítástechnikában? Előadó: Dr. Kalmár László akadémikus

November 24. Mi újság a kémia világában? Előadó: Dr. Fesjes Pál tanszékvezető egyetemi tanár

December 1. Mi újság a biokémiában? Előadó: Dr. Boros László egyetemi tanár

December 8. Mi újság a biofizika világában? Előadó: Dr. Szalay László tanszékvezető egyetemi tanár.

Az előadások a jelzett napokon este 8 órakor a Hermann Ottó Kollégium társalgójában (Odesszai körút 50-52) kezdődnek.

V. Filmesztétikai Kör:

(Vezető: Dr. Molnár István a Színháztudományi Intézet vezetője) A meghirdetett időpontban szombat délután fél háromkor az Aud. Max-ban.

VI. Ari Kino:

„A nyugati fiatalság ábrázolása a filmművészetben” A meghirdetett időben az Aud. Max-ban.

Megmentett gondolatok

Németh Lászlónak bármilyen műfajban írott művét veszem a kezembe, azt már előre tudom: megvitátást, elgondolkodást, elmélyülést igénylő munkával lesz dolgom. Tanulmányírói, esszéírói minőségben alkotott művére ez különleges súllyal áll. Óriási műveltsége és higgadt, megfontolt, okos érvelései az ötvenes, hatvanas években írott tanulmányában is megmutatkoznak, különös fényt kapva az öregedő Németh László letisztult, bölcs elmélkedéseinek világosságától. A „Megmentett gondolatok” talán leggazdagabb esszégyűjteménye a háború után, mely néhány fontos levelét (Timár Józsefhez, Marx Györgyhez), interjúkat (az írói vállalkozásról, a Híd-dal stb.), nyilatkozatait, beszédeit és felszólalásait is tartalmazza. Apró, de annál fontosabb darabjai ezek a Németh László-i életműnek. A század egyik legjelentősebb magyar kultúrpolitikusának széles látókörű, humánus állásfoglalásaival találkozhatunk olyan máig is fontos kérdésekben, mint például a Mit tehet egy magyar tanár?, A kötelező olvasmány problematikája (hogy csak a pedagógiai jellegűeket említsem) vagy akár Az irodalom ellentmondása, vagy a Magyar-műhely gyűjtemény egyik legfontosabb, legmegkapóbb darabja, A filozófia jövője 1954-ből.

Érdeklődési köre jóval túlterjed az irodalom vagy a filozófia keretein, jól példázhatja ezt Bartók és a tizenkilencedik századi magyar zene című tanulmánya, vagy az „Iszony” megfilmesítése kapcsán írt megjegyzései.

Az el nem képzelt Amerika

Az Egyesült Államok alig hét évszázados történelmének hatalmas kultúrkincse közismert. Am az Ország László válogatásában most megjelent esszékötet új megvilágításba igyekszik helyezni egész Amerikát. El nem képzelt Amerika — Amerikát sokan elképzelik, mégis igen indokolt ez az összefoglaló jellegű cím. Az USA-ról még mindig nagyon sok téves, különböző politikai irányzatok felől eltorzított elképzelés van. Az igazabb Amerika megismeréséhez ebben a kötetben az esszének, ennek a széles hatósugarú, tág műfajnak hétszáz év alatt felvonult amerikai mesterei nyújtanak segítséget. Amerikai önismeret és vérbeli művészi teljesítmény egyesül ezekben az esszékben. Olvashatunk az indián jellem sajátosságairól és a hétszáz évvel ezelőtti amerikai állapotokról, élvezhetjük Poe zseniális műhelytitkait a „Holló” keletkezésével kapcsolatban és Whitman előhangját a híres „Fűszálak” kötethez. Az irodalomkritikai anyag is igen figyelemre méltó: Allan Tate Ezra Poundról szóló munkája és Van Wyck Brooks Dreiser-esszéje mellett Faulknerrel, az íróniárról, mint strukturális elvről, valamint F. Scott Fitzgerald tollából a művészetben az alvás és az ébrenlét szerepéről is olvashatunk ebben a rendkívül gazdag, igényes összeállításban. Ország László utószava és mintegy ötven oldalnyi jegyzetanyag teszi teljesé a könyvet.

DOMONKOS LÁSZLÓ

Tudományos ülésszak

A Juhász Gyula Tanárképző Főiskola a magyar napközi otthonok fennállásának 75. évfordulója alkalmából tudományos ülésszakot rendezett október 7-8-án. A napközi otthonok szerepe a szocialista társadalomban címmel. A megnyitó ünnepségen a főiskola dísztermében dr. Moholy Károly főigazgató köszöntötte a résztvevőket, majd előadásokra került sor. Dr. Füle Sándor, az Országos Oktatásügyi Technikai Központ tudományos igazgatója A szocialista napközi otthoni nevelőmunka rendszere és tartalma címmel, Eperjessy Gézáné dr., a fővárosi napközi otthonok szakfelügyelője A magyar egészségügyi iskolai nevelés fejlődésének szakaszai címmel, dr. Szabó G. Mária főiskolai adjunktus és dr. Kovács József né városi szakfelügyelő pedig A napközi otthoni gyakorlatok helye, szerepe a tanárképzésben; a szakvezetők tevékenysége címmel tartott előadást. Kiállítás nyílt a tanulók napközi otthonban készített munkáiból és a szakirodalomból, délután pedig bemutató tanításokra került sor. Az ülésszak második napján „A szabadidő-pedagógia korszerű módszereiről” Kereszthy Zsuzsa fővárosi vezető szakfelügyelő, Az érzelmi nevelés helye, szerepe a napközi otthoni nevelőmunkában címmel Mónus Béláné, az Országos Pedagógiai Intézet munkatársa, Az iskolában folyó egésznapos nevelés és az iskola otthon címmel dr. Rózsa Éva egyetemi docens tartott előadást. Ekkor került sor a jubileumra meghirdetett pályázatok eredményének kihirdetésére és a díjak átadására is. (A lapzárta után történt eseményről következő lapszámunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.)

MENZA - MŰZEUM

Hogyan tanulunk?

A szorgalmas

Többnyire első éves és lány. Ruházata lényegtelen, viszont feltétlenül hord magánál egy 40x40-es zsebkendőt, amelyet napjában többször elővesz, ugyanígy gyakran sír. Jelmondata: „En nem tudok semmit” — amit rajta kívül senki sem vesz komolyan. Ő azonban annyira komolyan veszi, hogy reggeltől estig egyfolytában olvas, ír, számol. Vizsgára idegnyugtatókkal felszerelve érkezik és csak úgy tud leviszgni, ha a csoportban lévő nehézsúlyú bírókozó behajítja az ajtót.

Mintegy megnyugtatót szert tesz egy felsőbbévesre, aki jártas az aktuális tantárgyakban. Utóbb az illetőt kinevezi ölegényének.

A lezser

Fü és farmernadrágot visel, körszakállal egybeköve. Néha bejön az egyetemre, ahol csinos csoporttársnőit tájékoztatja a divatos események állásáról és (ez a lényeg) arról, hogy mit csinált tanulási helyett. Alapesetek: nő, pia, kártya stb., illetve ennek kombinációja. Hogy nem hazudik, karikás szeméit hozza fel bizonyítékul.

Valaki beszélt a mamájával,

aki kétségbeesve meséli, hogy a fiú csak éjjel hajlandó tanulni, mivel állítása szerint holdkóros.

Az elfoglalt

Ismeretőjele a funkció, amit egy kereszt gyanánt az öltönyén visel, elől a fazonon bal oldalt. Csak futólépésben közeledik, aludni előadásokon szokott. Tanulni villamoson, autóbuzson, házibulin és főként azon bizottság ülésén, amelynek tagja.

Általában az anyag 5. max. 10 oldalát olvassa el. Ebből kifolyólag számos probléma és kétely foglalkoztatja, amelyet szemináriumvezetőjével közöl. Az ilyen ember kincs a csoportnak, mivel csak egyszer kell bekapcsolni és a foglalkozás az előbb említett kínzó problémák megvitatásával telik el. (Természetesen a marxizmus—leninizmus szellemében.)

Akiben megvan a jó szándék

Ő tényleg és bizony isten. Nem vicc, nem tudja, hogy mi röhögni való van ezen. Kikészítette a könyveit, taneszközeit. Bemosa-kodott. Fellapozta a kijelölt részt, elkészítette a napi tanulási programot, később táblázatba

is foglalta, mivel a rend a lelke mindennek. Utóbb felhívta a csoporttársát, hogy tényleg az van-e másnapra. Azért biztos, ami biztos; felhívja másik csoporttársát is. Később egyeztet. Eltérés esetén felhívja a tanszék, ahol (figyelem!) ebben az időben már csak a takarító néni van.

Ezekután, úgy véli, hogy ő nem tanul olyasmit, ami nincs biztosan feladva. Különbösen is, benne igazán megvolt a jó szándék.

A szerelmes

Szintén fiú. Nem borotválkozik. Előadásra jár programszerűen, mivel a nagy Ő is ott van. Jegyzetelni nem szokott, hiszen a kezét el vannak foglalva. A lány neveletti őt, ami azt jelenti, hogy (idézem): mőkuskám, légy szorgalmas, hogy mihamarább a feleséged lehessen. Együtt tanulnak, segíti egymást mindenben. Csicseregnek a madarak. Eljön a tavaszi vizsgák ideje. A két ifjú kart karba öltve szökdécsel az egyetem folyosóján. Atmennek a dékáni utóvizsgán. A szerelem csodát tett!

LAKI MIHÁLY (a Gőzgazdász-ból)

Beszédeses rajzok

Hegyi Füstös László karikatúrái. Az utóbbi három esztendő alatt, amióta Hefűla tanárképző főiskolánk hallgatója sokmindent elmondtak nekünk ezek a szén-, ívs-, filettoll- vagy ceruzavonások a körülöttünk levő világról, önmagunkról, másokról — s nem utolsósorban alkotójukról. Sokszor és sok helyen — a napokban például a Bartók Béla Művelődési Központban, a Fiatal Művészek Klubjában rendezett kiállításon — álltak, állnak elénk új meg új rajzai, bizonyítva, hogy sok közlendője van, s tanúsítva, hogy azt mindenfelé akarja és el tudja mondani. S mindenfelől utat talál hozzánk sajátos sűrítésű — és éppen ettől a tömörítéstől robantó erejű — karikatúráival. Lényegre koncentráló, villanó formái ötletekre épülő rajzainak megértéséhez nincs szükség semmiféle segédeszközre. Nem kell „magyarázó szöveget kiagyalni” még az első

pillantásra már-már végtelenen abszurdnak tűnő rajzaihoz sem. Rendkívül egyszerű vonalvezetésű karikatúráival szöveg nélkül szól mindenkinek: ráébreszteni kívánva a szemlélőt a maga valóságára. Téve mindezt a lényéből fakadó kicsit filozófikus, politikus, pedagógus hajlandósággal. Rólunk, nekünk, értünk beszélnek rajzai, visszatükrözve alkotójuk mind kiforrottabb egyéniségét és művészetét. Aminek jellemzője immár a kísérletező kedv mellett az önmagáért és másokért érzett felelősség diktálta igényesség — legbiztosabb záloga további fejlődésének, sajátos művészete kiteljesedésének. A fiatal művészek klubjában tartott estjén, ahol a karikatúrái mellett — az arányjátéktól a rajzfilmig — egyéb kísérletezéseinek eredményeit is bemutatta erről a kiteljesedésről tett tanúságot.

— sz —